

1943 mali yılı Muvazeni umumiye kanununa bağı A işaretli cetvelin Maarif vekâleti kısmında değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/132)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât umum müdürlüğü

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/2352

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1943 mali yılı Muvazeni umumiye kanununa bağı (A) işaretli cetvelin Maarif vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında Maliye vekilliğine hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 12 . VII . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâyihası

Meslekî ve Teknik öğretim programının biranevvel gerçekleştirilerek memleketimizin büyük ve zaruri ihtiyaçlarından olan Teknik elemanların mümkün olduğu kadar süratle yetiştirilmesi icabetmekte olduğu cihetle Meslekî ve Teknik okullarımızın açılması ve mevcutlarının büyütülmesine muktazi makine ve malzemenin önümüzdeki sene tedarikine imkân olamayacağı düşüncesiyle mezkûr programın taciline zaruret hâsıl olduğu ve bunu teminen varidat fazlasından karşılanmak üzere Maarif vekâleti bütçesine 6 milyon lira munzam tahsisat verilmesi lüzumlu görülmüş ve ilişik kanun lâyihası bu maksatla tanzim ve takdim kılınmıştır.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Esas No. 1/132

Karar No. 67

13 . VII . 1943

Yüksek Reisliğe

Maliye vekilliğine hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 12 . VII . 1943 tarihli toplantısında verilen karar üzerine Yüksek Meclise arz edilmiş ve tetkiki Encümenimize havale buyurulmuş olan 1943 mali yılı Muvazeni umumiye kanununa bağı A işaretli cetvelin Maarif

vekilliği kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihası ve mucip sebepleri, Maliye vekili sayın Elâziğ mebusu Fuad Ağralı, Maarif vekili sayın İzmir mebusu Hasan Âli Yücel hazır buldukları halde okundu.

Mucip sebepler lâyihası muhteviyatını te-

yiden Maliye ve Maarif vekilleri tarafından verilen izahlar dinlendi.

Bu izahlara nazaran «Mesleki ve teknik okullar açılması ve mevcutların büyütülmesi hakkındaki kanun» a müsteniden 1943 Muvazenei umumiye kanununa bağlı A işaretli cetvelin Maarif vekilliği kısmında 576 sayılı faslında 7 milyon lira tahsisat kabul edilmiş olmakla beraber, bu okulların açılması ve genişletilmesi, bilhassa tesisler, malzeme ve makine bakımından ana ihtiyaçlarının temini için elde edilmiş imkânlardan istifade de görülmüş ulusal fayda yüzünden, aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, hemen tamamen bu tahsisatı bel eden bir durumla karşılaşıldığı anlaşılmıştır.

Lira

4 510 409	Yeniden inşaat olarak:
	1. Antalya kız enstitüsü binasına
	2. Isparta kız enstitüsü binasına
	Yeniden yapılacak atelyeler:
	1. Ankara erkek sanat enstitüsü
	2. Çorum erkek sanat okulu
	3. Eskişehir sanat okulu
	4. Adana sanat okulu
	5. Sivas sanat okulu
	6. Kayseri sanat okulu
	7. Malatya sanat okulu için;
2 214 977	Makine ve avadanlık:
	(Matkap, taşlama makinesi, demir, kömür, 6 marangoz tezgâhı, 14 elektrik motörü, bir revolver tezgâhı, 46 torna, 20 freze, 2 matkap, 2 testere, 3 bileme, 4 şeyping tezgâhı tav fırını, 4 grup elektogen)
20 000	İstimlak bedeli : (Erzurum erkek orta sanat okulu için)
53 244	Mütehassıs ücreti
5 000	Masraf
196 370	Yeni açılacak okullar için yaptırılan eşya bedeli.
7 000 000	Yekûn

Bu mevzu ile ilgili olup, mazbataya dercinde fayda görülen diğer malûmat şunlardır:

- a) 1941/42 ders yılından evvel mevcut kız ve erkek teknik okul sayısı: 56
(Erkek okulları : Ankara, Aydın,

Bursa, Diyarbakır, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Konya, Sivas, Edirne. Kız Enstitüleri : Ankara, Adana, Afyon, Bursa, Edirne, Elâzığ, İstanbul - Kadıköy, Selçuk, Üsküdar, İzmir, Kayseri, Kütahya, Manisa, Sivas, Trabzon.

Ticaret mektepleri: İstanbul Yüksek İktisat, Adana, Ankara, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kayseri, Trabzon, Samsun liseleri, Kula Orta Ticaret okulu.

Yüksek: İstanbul Yüksek Mühendis okulu.

Diğeri : İstanbul Teknik okulu, Ankara Kız - Erkek Meslek öğretmen okulları, Ankara, İzmir, İstanbul Akşam Ticaret mektepleri, Ankara Yapı Usta okulu, İstanbul Terzilik okulu.

Akşam Kız Sanat okulları: Adana, Afyon, Ankara, Bursa, Edirne, Elâzığ, Kadıköy, Üsküdar, Beyoğlu, İzmir, Kayseri, Kütahya, Manisa, Trabzon, Sivas, Antakya, Antalya, Balıkesir, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İstanbul, İzmit, Isparta, Kars, Kastamonu, Konya, Samsun, Uşak).

b) 1941/42 ders yılından sonra açılmış olanlar:

(Erkek Sanat okulları: Eskişehir, Malatya, Kayseri, Edirne, Samsun, Balıkesir, Denizli, Gaziantep, Trabzon.

Kız Enstitüleri: Bolu, Nişantaşı, Antakya, İzmit, Denizli, Maraş, Isparta, Urfa, Tokad, Zonguldak, Balıkesir, Samsun.

Akşam Kız Sanat okulları: Adapazarı, Denizli, Zonguldak, Giresun, Bolu, Gaziantep, Mersin, Ödemiş, Niğde, Burdur, Akhisar, Amasya, Çorum, İzmir - Göztepe, Urfa, Maraş, Tokad, Selçuk - İstanbul.

Ticaret okulları: Bursa, Eskişehir, Kayseri liseleri, Antakya, Gaziantep, Kula, Zonguldak Orta okulları).

- e) 1943/44 ders yılı içinde açılacak olanlar :
Ticaret lisesi	2
Orta Ticaret okulu	6
Kız Enstitüsü	10
Akşam Kız Sanat	5
Erkek gezici kurslar	33
Gezici köy kadınları kursu	100
- (Bunların yerleri derdesti tesbittir.)

d) Genişletilmesine ve istimlakine lüzum görülmüş olanlar :

1. Ankara, Aydın, Bursa, Kastamonu, Sivas, Çorum Erkek sanat okullarının büyütmeleri için gerekli plânlara hazırlanmış ve bir kısmının inşaatı başlamış;

2. Eskişehir, Adana, Gaziantep, Malatya, Kayseri, Elâzığ, Konya, Trabzon Niğde, Çankırı'da yaptırılacak erkek sanat okulları binalarının plânları hazırlanmış ve bir kısmın inşaatı münakasaya konmuştur.

3. Manisa, Kütahya, Antalya, Trabzon, Kütahya Kız enstitüleri binaları istimlak edilmiştir.

Encümenimizde cereyan eden konuşmalar da bu çeşit okulların imkânın âzami hudutlarından istifade suretiyle biran evvel arasız kurulup arttırılmasında ve bilhassa makina, malzeme, vasıta bakımından keza imkânın en yüksek derecelerinden istifade edilerek en çeşitli, en uygun en bol ve en teknik şekilde cihazlandırılmalarında isabet ve ulusal fayda hususunda ittifak edilerek teklif ve elde edilmiş imkânlar takdirle karşılanmış ve 3404 sayılı kanunun 1 nci maddesinde bu maksatla kabul edilmiş 75 milyon liraya kadar mezuniyetin yıllık tediye miktarı için 8 milyon lira kaydı konmuşsa da, aynı kanunun muvakkat 1 nci maddesiyle 1942

malî yılı için bu rakam 3 milyon ve 1943 Muvazenei umumiye kanunu ile 1943 malî yılı için ise 7 milyon kabul edilmiş olmasına ve yıllık tediye miktarı hakkında konuşmuş olan kaydın ana sebebinin, mucip sebepler lâyihası muhteviyatına ve Maarif vekilinin Encümenimizde bu hususta verdiği tamamlayıcı izahlara ve Maliye vekilinin teklif edilmekte olan 6 milyon lira muazam tahsisatın karşılanabileceğini gösteren beyanatına nazaran, bu vaziyette vârit olamıyacağı anlaşılmış ve gelecek yıl için verilmesi gerekecek ve verilecek tahsisatla ilgilendirilmeyecek, Hükümet teklifinin aynen kabulünde ve her türlü imkânlardan istifade edilerek bu istikametteki çalışma ve başarıların inkişafının temennisinde ittifak edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Bütçe En. Reisi	Bu M. M.	Kâtip
Çorum	Manisa	İstanbul
<i>I. Eker</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>	<i>F. Öymen</i>
Amasya	Antalya	Aydın
<i>A. K. Yiğitoğlu</i>	<i>N. E. Sumer</i>	<i>Gl. R. Alpman</i>
Bitlis	Çanakkale	Diyarbakır
<i>B. Osma</i>	<i>S. T. Arsal</i>	<i>B. Bekit</i>
Diyarbakır	Edirne	Hatay
<i>Ş. Uluğ</i>	<i>M. N. Gündüzalp</i>	<i>H. Selçuk</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
<i>H. Kortel</i>	<i>I. H. Ülkmen</i>	<i>M. Birsal</i>
Konya	Mardin	Tokad
<i>Dr. S. İrmak</i>	<i>R. Erten</i>	<i>B. A. Sevengül</i>
Yozgad	Yozgad	Zonguldak
<i>S. İçöz</i>	<i>A. Sungur</i>	<i>E. Erişirgil</i>
Zonguldak		
<i>H. A. Kuyucak</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1943 Mali yılı Muvazenei umumiye kanuna bağlı
A. işaretli cetvelin Maarif vekâleti kısmında de-
ğişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 1943 mali yılı Muvazenei umumiye kanununa bağlı A. işaretli cetvelin Maarif vekâleti kısmının 576 ncı (mesleki ve teknik okullar açılması ve mevcutların büyü- tülmesi hakkındaki 4304 sayılı kanun gereğince yapılacak hizmetler) faslına (6 000 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neğri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya

Maliye vekili memurdur.

12. VII. 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
H. Uzun		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel		F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
	S. H. Urgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren